Από το Συναξάρι – Η αγία Παύλα της Ρώμης

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 26 Ιανουαρίου, 2019

Η οικογένεια της αγίας Παύλας ήταν από τις λαμπρότερες της Ρώμης. Η αγία γεννήθηκε το 347 και παντρεύτηκε σε ηλικία δέκα πέντε χρόνων με τον Τοξότιο, πλούσιο και ένδοξο αριστοκράτη παγανιστή, που την άφησε ελεύθερη να οργανώσει το σπιτικό της με τρόπο ευάρεστο στον Χριστό.

Από αυτή την ένωση γεννήθηκαν πέντε παιδιά: η αγία Βλησίλλα (22 Ιανουαρίου στο λατινικό εορτολόγιο), η Παυλίνα, η Ευστοχία (28 Σεπτεμβρίου), ο Ρουφίνος και ο Τοξότιος. Φαινόταν να πληρούται από κάθε επίγειο αγαθό, όταν ο Θεός ξαφνικά της άνοιξε, σε ηλικία τριάντα δύο χρόνων, έναν άλλο δρόμο, με τον θάνατο του άντρα της. Αφού τον έκλαψε πικρά, αποφάσισε να αφιερώσει στο εξής τη ζωή της υπηρετώντας τον Θεό και τους φτωχούς, ακολουθώντας το πρότυπο της αγίας Μαρκέλλας (31 Ιανουαρίου), η οποία μετέτρεψε το ανάκτορό της στο Αβεντίνο σε μοναστήρι, παράδειγμα ευαγγελικής τελειότητας εν μέσω της διεφθαρμένης Ρώμης.

Εδώ δέθηκε με πνευματική φιλία με τον άγιο Ιερώνυμο (15 Ιουνίου), που είχε έρθει από την Ανατολή συντροφιά με τον Παυλίνο Αντιοχείας και τον Επιφάνιο Σαλαμίνας (12 Μαΐου). Η Παύλα πρόσφερε φιλοξενία στους δύο μακάριους ιεράρχες και ακούγοντας με πάθος τις αφηγήσεις τους για τους ασκητές της Αιγύπτου και της Παλαιστίνης, αποφάσισε να εγκαταλείψει τη Ρώμη, την οικογένειά της και τα αγαθά της πηγαίνοντας να ζήσει στην έρημο.

Καθυστερώντας λίγο από αγάπη για τα παιδιά της αποφάσισε την αναχώρηση μετά την αιφνίδια θανή της Βλησίλλας, και χωρίς να στραφεί πίσω της, ανέβηκε στο πλοίο συντροφιά με την Ευστοχία και μια ομάδα παρθένων.

Περνώντας από την Κύπρο και την Αντιόχεια, ξαναβρήκε τον άγιο Ιερώνυμο που της χρησίμευσε για οδηγός στο υπόλοιπο του προσκυνήματός της στη Συρία και την Παλαιστίνη. Φθάνοντας στα Ιεροσόλυμα, απαρνήθηκε τις τιμές που της επιφύλαξε ο ανθύπατος Παλαιστίνης, προτιμώντας ένα ταπεινό κατάλυμα, και περνούσε τον καιρό της επισκεπτόμενη με δάκρυα τους Αγίους Τόπους. Περιέτρεξε έτσι ολόκληρη την Αγία Γη, επισκέφθηκε τους άγιους μοναχούς στις ερήμους της Αιγύπτου, και γύρισε μετά ένα χρόνο στη Βηθλεέμ, σχεδιάζοντας να θεμελιώσει, κοντά στο Σπήλαιο της Γεννήσεως, ένα μοναστήρι για τις παρθένες και τις χήρες που την συνόδευαν και ένα αντρικό για τον άγιο Ιερώνυμο και τους φίλους του.

Εμπνεόμενη από τη μονή της αγίας Μελάνης στο Όρος των Ελαιών (31 Δεκεμβρίου)

και από όσα έμαθε στην Αίγυπτο, στα μοναστήρια του αγίου Παχωμίου, διαίρεσε το γυναικείο κοινόβιο σε τρεις ομάδες, ανάλογα με την κοινωνική προέλευση και την παιδεία τους, με μια ηγουμένη στην κάθε ομάδα. Χωρίζονταν για την εργασία και τα γεύματα και όλες τους συνάγονταν για προσευχή στην εκκλησία. Καθημερινά έψαλλαν τους Ψαλμούς, τους οποίους οι αδελφές όφειλαν να αποστηθίζουν, και καθεμιά τους έπρεπε επιπλέον να μαθαίνει και να μελετά στη διάρκεια της ημέρας ένα ακόμη χωρίο της Αγίας Γραφής.

Όσο γι' αυτήν, είχε μάθει εβραϊκά και υπό την καθοδήγηση του Ιερωνύμου είχε προσηλωθεί στην ερμηνεία, με την πνευματική σημασία του όρου, των πιο σκοτεινών εδαφίων. Τόσο την είχε εμποτίσει ο λόγος του Θεού, ώστε σε κάθε περίσταση, σε αλλεπάλληλα πένθη, σε αρρώστιες, σε θλίψεις ή σε χαρές, ήξερε να βρίσκει το αντίστοιχο εδάφιο και να το εντάσσει στην αδιάλειπτη προσευχή της υψώνοντας την ψυχή της στον Θεό.

Αποτελούσε για τις πνευματικές της κόρες ζωντανό παράδειγμα όλων των αρετών, προθυμίας στην προσευχή, ζήλου στην εργασία, αυστηρότητας στη νηστεία. Δεν γνώριζε υπερβολή παρά μονάχα ελεώντας και αγαπώντας τους φτωχούς. Επιθυμώντας να αποκτήσει η ίδια την εν πνεύματι πτωχεία και να αποδώσει στον Θεό ό,τι Αυτός της παρέσχε σε επίγεια αγαθά, τα μοίραζε σε κάθε φτωχό που παρουσιαζόταν. Έδινε ακόμη και πράγματα απαραίτητα στην συντήρηση της κοινότητας και χρεωνόταν βαριά, αψηφώντας τις παραινέσεις και την επίκληση της λογικής από μέρους του Ιερωνύμου, για να μη ξαποστείλει κανέναν γυμνό ή νηστικό.

Καθώς την κατηγορούσαν ότι ταλαιπωρεί με υπέρμετρες στερήσεις τη σάρκα της, αποκρινόταν: «Όπως άλλοτε έδειχνα τόση φροντίδα να αρέσω στον άντρα μου και τον κόσμο, βάφοντας το πρόσωπο μου άσπρο και κόκκινο, επιθυμώ τώρα να δυνηθώ να αρέσω στο Χριστό καταπονώντας τούτο το σώμα που έζησε μέσα στην τρυφή».

Παρά τις υψηλές αρετές της και την αγάπη της για όλους, συκοφαντήθηκε από τους οπαδούς του Ωριγένη, που την καταδίωκαν με το μίσος τους, εξαιτίας της φιλίας της με τον εχθρό τους τον άγιο Ιερώνυμο. Πιο καρτερική από τον φλογερό Ιερώνυμο, τον παρότρυνε στη γλυκύτητα και τη μεγαλοψυχία, κατά το παράδειγμα του Σωτήρα μας απέναντι στους εχθρούς Του. Λίγο καιρό αργότερα, υπό την απειλή της εισβολής των Ούννων, ετοιμάστηκε να φύγει από τη Βηθλεέμ με τις μοναχές. Τη στιγμή όμως που πήγαιναν ν' ανέβουν στο πλοίο, πληροφορήθηκαν ότι οι βάρβαροι από θεία παρέμβαση γύρισαν πίσω.

Με συντριμμένη τη μητρική της καρδιά από την απώλεια διαδοχικά των δύο άλλων της παιδιών, της Παυλίνας και του Τοξότιου, η Παύλα υποβλήθηκε, τα τελευταία χρόνια της ζωής της, στην ύστατη δοκιμασία και το καθημερινό μαρτύριο της αρρώστιας. Με τη γλυκιά Ευστοχία να της παραστέκεται κάθε στιγμή, υπέφερε τους

πόνους με θαυμαστή καρτερία και αυταπάρνηση. Παρ' όλο που η ψυχή της μόλις που κρατιόταν στο σώμα της, ψιθύριζε αδιάκοπα, με την άκρη των χειλιών, τους στίχους: «*Κύριε, ηγάπησα ευπρέπειαν οίκου σου και τόπον σκηνώματος δόξης σου. Επιποθεί και εκλείπει η ψυχή μου εις τας αυλάς του Κυρίου*» (Ψαλμ. 25:8 και 83:3).

Αφού καθησύχασε τις αδελφές, τους επισκόπους, τους μοναχούς και τους ιερείς, που συνάχθηκαν πλήθος γύρω της, φερμένοι από όλη την Παλαιστίνη, απότομα το πρόσωπό της φεγγοβόλησε. Ενέτεινε την προσοχή της για να ακούσει τον Χριστό να της λέει: «*Ανάστα, ελθέ η πλησίον μου, καλή μου, περιστερά μου, ότι ιδού ο χειμών παρήλθεν!*» (Άσμα ασμάτων 2:10-11). Του απάντησε χαρούμενη: «Ο καιρός του θερισμού έφθασε. Μου φαίνεται ότι βλέπω τα αγαθά του Κυρίου εις γην ζώντων», και παρέδωσε την ψυχή της. Ήταν σε ηλικία πενήντα έξι χρόνων (26 Ιανουαρίου 404).

Κηδεύθηκε θριαμβευτικά εν μέσω πλήθους μοναχών που ήρθαν από παντού, και ντόπιων που θρηνούσαν στο πρόσωπό της τη μητέρα τους και την προστάτιδά τους.

(Από το βιβλίο: Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Ιανουάριος. Εκδόσεις "ΙΝΔΙΚΤΟΣ")

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*